

Hammarö församling
Org nr 252002-0484

Årsredovisning för räkenskapsåret 2018

Kyrkorådet avger följande årsredovisning

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2
- resultaträkning	7
- balansräkning	8
- eget kapital	10
- noter	11

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Hammarö församlings (252002-0484) grundläggande uppgift är, enligt lag om Svenska kyrkan och kyrkoordningen för Svenska kyrkan, att "fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission". Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Församlingen har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen. Förutom denna grundläggande uppgift ansvarar församlingen för begravningsverksamheten enligt begravningslagen.

Församlingen har sitt säte i Hammarö kommun.

I församlingens årsredovisning anges belopp i kronor om inget annat anges.

Organisation

Kyrkofullmäktige är församlingens högsta beslutande organ och sammanträder minst två gånger per år. Kyrkorådet är församlingens verkställande organ (styrelse) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen. Kyrkorådet har utsett arbetsutskott, kyrkogårdsutskott samt ett fastighetsutskott som förbereder kyrkorådets sammanträde och ärenden till kyrkorådet. Kyrkorådet sammanträder 12 gånger per år.

Utöver gällande lagstiftning och förordningar etc., tillämpar församlingen inomkyrkliga regelverk och dokument såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB), KRED, församlingsinstruktion och reglemente för medelförvaltningspolicy. Inom personalområdet tillämpar församlingen Svenska Kyrkans kollektivavtal. Församlingen har även upprättat olika typer av policys för till exempel jämställdhet, inköp och resor.

Främjande av ändamål

Ändamålet främjas genom att det i församlingen firas gudstjänst minst en gång i veckan. Därutöver bedrivs ett stort antal aktiviteter exempelvis konfrimationsundervisning, barn- och ungdomsgrupper, besöksverksamhet och själavårdssamtal, för att uppfylla den grundläggande uppgiften. Begravningsverksamheten bedrivs enligt begravningslagen.

<u>Verksamhetsinformation</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Antal gudstjänstdeltagare	21 105	18 811	19 967	20 425	19 115
Antal deltagare i kyrkliga handlingar	12 519	11 858	13 744	12 615	11 545
Antal döpta	133	149	137	161	137
Antal konfirmander	74	59	90	73	81
Antal begravningsgudstjänster	130	129	127	129	118
Antal vigselgudstjänster	37	25	36	24	28
Antal aktiva inträden	11	10	10	18	7
Antal aktiva utträden	138	140	141	92	57
<i>Fasta grupper</i>					
Antal deltagare i barn- och ungdomsverksamhet	259	313	57	136	139
- varav antal körmedlemmar	6		24	21	36
Antal deltagare i vuxenverksamhet	115	80	237	304	409
- varav antal körmedlemmar	78	72	65	70	75
<i>Öppen verksamhet</i>					
Antal deltagare i barn- och ungdomsverksamhet	1 883	2 121	1 504	2 054	1 618
Antal deltagare i vuxenverksamhet	8 148	7 571	7 113	6 801	6 650
Antal enskilda personer som besökts i den diakonala verksamheten	125				

Resultat och ställning

Församlingen håller en förhållandevis låg kyrkoavgift tack vare en hög tillhörighet till församlingen och god skattekraft i kommunen. Under året har kyrkoavgiften uppgått till 0,75 % av inkomsten.

Församlingen redovisar för år 2018 ett resultat på 2 564 440 (2 410 047) kronor.

Uppföljning utfall mot budget

Budgeterat resultat för året är ett överskott på 983 tkr. Årets resultat är 1 581 tkr bättre än budget.

Uppföljning av utfall mot budget exklusive begravningsverksamheten visar att avvikelser fördelar sig på följande större poster:

Utfall för verksamhetens intäkter är 245 tkr högre än budget, förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial är 398 tkr lägre än budget, övriga resekostnader är 184 tkr lägre än budget, övriga externa kostnader är 256 tkr lägre än budget.

Årets resultat för begravningsverksamheten är ett överskott på 1 371 tkr. Budgeterat resultat för året är 0 tkr.

Uppföljning av utfall mot budget för begravningsverksamheten visar att avvikelser fördelar sig på följande större poster:

Utfall för fastighetskostnader är 597 tkr lägre än budget, förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial är 387 tkr lägre än budget, personalkostnader är 479 tkr lägre än budget.

Målsatt kapital

Församlingens mål för det egna kapitalet storlek har fastställts till 18 040 (17 652 tkr). Målsatt kapital fastställdes 2011 till 17 000 tkr och uppräknas årligen med inflationen. Uppräkning för år 2018 har gjorts med 2,2%. Eget kapital understiger fastställt målkapital med 0 (1077 tkr). Fullmäktige fastställde 2014 ett åtgärdsprogram som syftar till att målet skall vara uppnått 2019. Eget kapital är år 2018 19 140 tkr vilket innebär att eget kapital från år 2018 överstiger fastställt målkapital med 1 100 tkr och åtgärderna enligt åtgärdsprogrammet har gjort att målet uppnåtts ett år tidigare än beräknat.

Flerårsöversikt

<u>(tkr)</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Allmänna förutsättningar					
Tillhöriga per den 31 december (antal)	12 014	12 072	12 097	12 135	12 141
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna, %)	72,92	74,64	76,93	78,60	79,58
Kyrkoavgift exkl begravnings- och stiftsavgift (%)	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Medelantalet anställda	29	31	31	31	31
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	31 990	28 886	26 581	26 115	24 495
Verksamhetens resultat	2 645	2 400	884	1 822	509
Resultat från finansiella investeringar	49	10	51	44	83
Skatt på resultat i näringsverksamhet	-130				
Årets resultat	2 564	2 410	935	1 867	596
Kyrkoavgift exkl stiftsavgift (tkr)	21 874	20 656	19 292	19 125	18 892
- varav slutavräkning (tkr)	1 639	1 197	697	863	994
Begravningsverksamhetens nettokostnader	9 597	7 879	7 600	7 325	7 009
Personalkostnader/verksamhetens intäkter %	52,13	58,36	57,77	59,30	62,18
Av och nedskrivningar/verksamhetens intäkter %	3,44	4,07	4,83	3,86	4,10
Ekonomisk ställning					
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	18 040	17 562	17 359	17 104	17 112
Eget kapital (tkr)	19 140	16 576	14 166	13 231	11 364
Soliditet (%)	78,88	78,78	78,25	75,40	73,72
Värdesäkring av eget kapital (%)	15,47	17,01	7,07	16,42	5,54
Likviditet (%)	176,3	111,0	176,7	132,5	125,4

Definitioner

- **Kyrkoavgift (%)** - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.
- **Begravningsverksamhetens nettokostnader** - Begravningsverksamhetens totala kostnader minus Övriga intäkter och Ränteintäkter.
- **Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%)** - Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens Summa verksamhetens intäkter.
- **Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)** - Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens Summa verksamhetens intäkter.
- **Soliditet (%)** - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).
- **Värdesäkring av det egna kapitalet (%)** - Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.
- **Likviditet (%)** - Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Församlingen införde från 1 oktober 2018 kyrkans gemensamma IT-plattform GIP3.

Finansiella instrument

Församlingens riktlinjer för kapitalförvaltning regleras i ett av kyrkofullmäktige fastställt placeringspolicydokument. Gällande reglemente antogs under år 2014 och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Vid utgången av 2018 hade församlingen långfristiga värdepappersinnehav till ett marknadsvärde av 9 542 tkr (8 285 tkr). Församlingen gör regelbundet översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument.

Framtida utveckling

	Plan 2021 (tkr)	Plan 2020 (tkr)	Beslutad för 2019 (tkr)	Utfall 2018 (tkr)	Förändring mellan 2018 och 2019 (%)
Kyrkoavgift	20 934	21 138	21 809	21 874	-2,9
Ekonomisk utjämning	-1 925	-2 454	-2 952	-3 267	-9,7
Summa	19 009	18 684	18 857	18 607	—

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Församlingen bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Kollekter

<u>(tkr)</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Förmedlade rikskollekter	28	45	43	38	39
Förmedlade stiftskollekter	8	12	8	7	8
Förmedlade församlingskollekt	42	34	25	33	31
Församlingskollekt till egen verksamhet	<u>2</u>	—	—	—	—
Summa kollekt	<u>80</u>	<u>91</u>	<u>76</u>	<u>78</u>	<u>78</u>

Kollekter tas upp i samband med gudstjänst. En riks- eller stiftskollekt tas upp till samma ändamål och på samma dag i hela landet/hela stiftet. Kollektändamål och dagar fastställs i kyrkostyrelsen respektive domkapitlet. Församlingskollekt beslutas i församlingen. Församlingskollekt kan tas upp till förmån för en annan juridisk person. Sådana förmedlade kollekt tas inte upp i församlingens resultaträkning.

Förvaltade stiftelser

Församlingen förvaltar inga stiftelser.

Resultaträkning	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		21 873 864	20 656 176
Begravningsavgift	2	9 596 505	7 879 415
Ekonomisk utjämning	3	-3 267 036	-3 437 784
Utdelning från prästlönetillgångar	4	306 775	306 775
Erhållna gåvor	5	46 660	44 708
Erhållna bidrag	6	1 211 838	135 615
Nettoomsättning	7	2 221 677	2 828 235
Övriga verksamhetsintäkter		-	473 283
Summa verksamhetens intäkter		31 990 283	28 886 423
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-7 244	-6 069
Övriga externa kostnader		-11 560 284	-8 444 454
Personalkostnader	8	-16 677 091	-16 859 019
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar	11, 12	-1 100 620	-1 176 594
Summa verksamhetens kostnader		-29 345 239	-26 486 136
Verksamhetens resultat		2 645 044	2 400 287
Resultat från finansiella investeringar	9		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		49 336	-23 891
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		-	34 395
Räntekostnader och liknande resultatposter		-89	-744
Resultat efter finansiella poster		2 694 291	2 410 047
Skatt på näringsverksamhet		-129 851	-
Årets Resultat		2 564 440	2 410 047

Balansräkning	Not	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Byggnader och mark	11	6 146 488	6 084 056
Inventarier, verktyg och installationer	12	2 109 650	2 188 954
Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	10	324 049	316 280
		<u>8 580 187</u>	<u>8 589 290</u>
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Långfristiga värdepappersinnehav	13	9 268 818	7 919 482
		<u>17 849 005</u>	<u>16 508 772</u>
Summa anläggningstillgångar			
Omsättningstillgångar			
Varulager		112 088	119 331
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		95 393	196 464
Fordran begravningsverksamhet	2	-	34 164
Övriga fordringar		993	623 683
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 301 709	429 807
		<u>1 398 095</u>	<u>1 284 118</u>
<u>Kassa och bank</u>	14	4 905 812	3 127 343
		<u>6 415 995</u>	<u>4 530 792</u>
Summa omsättningstillgångar			
Summa tillgångar		<u>24 265 000</u>	<u>21 039 564</u>

Balansräkning	Not	2018-12-31	2017-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Balanserat resultat		16 575 850	14 165 803
Årets resultat		2 564 440	2 410 047
Summa eget kapital		<u>19 140 290</u>	<u>16 575 850</u>
Avsättningar		-	189 549
Långfristiga skulder			
Gravskötselskuld	15	83 996	129 268
Skuld begravningsverksamhet	2	1 371 434	61 831
Summa långfristiga skulder		<u>1 455 430</u>	<u>191 099</u>
Kortfristiga skulder			
Skuld begravningsverksamhet	2	61 831	-
Leverantörsskulder		1 222 993	1 487 431
Gravskötselskuld	15	30 987	6 486
Skatteskulder		165 918	41 836
Övriga skulder		299 613	566 682
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		1 887 938	1 980 631
Summa kortfristiga skulder		<u>3 669 280</u>	<u>4 083 066</u>
Summa eget kapital och skulder		<u>24 265 000</u>	<u>21 039 564</u>

Eget kapital

	<u>Balanserat resultat</u>	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2017-01-01	13 231	935	14 166
Omföring av föregående års resultat	935	-935	
Årets resultat		<u>2 410</u>	<u>2 410</u>
Utgående balans 2017-12-31	14 166	2 410	16 576
 Ingående balans 2018-01-01	 14 166	 2 410	 16 576
Omföring av föregående års resultat	2 410	-2 410	
Årets resultat		<u>2 564</u>	<u>2 564</u>
Eget kapital 2018-12-31	16 576	2 564	19 140

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Redovisnings- och värderingsprinciper

Församlingens årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554), begravningslagen (1990:1144) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning (K3)*. Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan, (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Kyrkoavgift och begravningsavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Från och med 2017 har en enhetlig begravningsavgift införts i hela landet förutom i Stockholm och Tranås. Den begravningsavgift som församlingen erhåller för året fastställs av Kammarkollegiet utifrån det preliminära kostnadsunderlag som församlingen redovisar. Den i resultaträkningen intäktsredovisade begravningsavgiften motsvarar det faktiska kostnadsunderlaget d.v.s. det belopp som erfordrats för att bedriva årets begravningsverksamhet. Se även Begravningsverksamhetens särredovisning, not 2.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när församlingen är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, social avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Församlingens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån församlingen bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Församlingen är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I församlingen finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3.

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då församlingens ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50 % av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

Församlingen har använt den förenklingsmodell som Svenska Kyrkans redovisningskommitté (KRED) tagit fram (KRED 2017:2 *materiella anläggningstillgångar* enligt K3), för kyrkobyggnader, uppförda före år 2000 och med redovisat värde per den 31 december 2016 som understiger 5 miljoner kronor.

Förenklingsmodellen innebär kortfattat att ingående värde redovisat per den 1 januari 2017 har fastställts som Övergångspost. Övergångsposten skrivs av med 4,76 % per år med en linjär avskrivning, d v s den är helt avskriven efter 21 år. Tillkommande komponenter på kyrkobyggnaden aktiveras och skrivs av utifrån bedömd nyttjandetid.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Mark, med undantag av begravningsplatsens mark har, obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Begravningsplatsens mark skrivs av på 50 år.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Kyrkogårdsmark	50 år
Markanläggning	10-20 år
Byggnader	20-50 år
Bilar	10 år
Datautrustning	5 år
Övriga inventarier, verktyg och installationer	5 år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3, kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37, där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när församlingen blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och församlingen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelseerna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav - portföljvärdering

Församlingen har definierat en värdepappersportfölj. Portföljen ingår i posten andra långfristiga värdepappersinnehav i balansräkningen. För de instrument som ingår i portföljen tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att vid prövning av lägsta värdet princip/prövning av nedskrivningsbehovet avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Innehavet i posten innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Nedskrivning redovisas i resultaträkningsposten Resultat från finansiella anläggningstillgångar.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in-, först ut-metoden (FIFU). För varulagret ingår alla utgifter som är direkt hänförliga till anskaffningen av varorna i anskaffningsvärdet.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Skattepliktig näringsverksamhet

Församlingen bedriver, förutom sin ideella verksamhet, näringsverksamhet som är skattepliktig. Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjutande skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändring i uppskjuten skatt, redovisas, i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Not 2 Begravningsverksamheten

2018

2017

Hammarö församling är huvudman för begravningsverksamheten inom församlingens geografiska område. Begravningsverksamheten finansieras av begravningsavgiften. Begravningsavgiften får inte användas till annat än de uppgifter som anges i begravningslagen.

Begravningsverksamhetens särredovisning

Verksamhetens intäkter

Begravningsavgift - erhållet för året

10 967 939

7 941 246

Övriga intäkter

215 693

211 883

Summa verksamhetens intäkter

11 183 632

8 153 129

Verksamhetens kostnader

Personalkostnader

-4 353 439

-4 437 376

Övriga kostnader

-4 868 251

-3 123 114

Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

-573 603

-531 825

Summa verksamhetens kostnader

-9 795 293

-8 092 315

Finansiella poster

Ränteintäkter

-

1 017

Räntekostnader

-16 905

-

Begravningsverksamhetens överskott

1 371 434

61 831

Begravningsavgift redovisad i resultaträkningen

Begravningsavgift - erhållet för året

10 967 939

7 941 246

Avgående överskott/tillkommande underskott enligt särredovisningen

-1 371 434

-61 831

Summa begravningsavgift redovisad i resultaträkningen

9 596 505

7 879 415

2018

2017

Kommentarer till årets verksamhet

Årets överskott beror på att i budget planerat underhåll av fastigheter inte utförts utan kommer utföras kommande år. Personalkostnaderna är också lägre än i budget.

Huvudmannens fordran/skuld avseende begravningsverksamheten

Ingående fordran/skuld	27 667	-840 518
Reglering 2015 års kvarvarande överskott	-	806 354
Reglering av 2016 års underskott	34 164	-
Årets överskott	1 371 434	61 831
Utgående skuld	1 433 265	27 667
Varav långfristig skuld/skuld	1 371 434	61 831
Varav kortfristig skuld/fordran	61 831	-34 164

Not 3 Ekonomisk utjämning

Alla församlingar och pastorat omfattas av ett inomkyrkligt utjämningssystem. Syftet med utjämningen är att omfördela en del av kyrkoavgiften och därigenom bibehålla en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämningen.

Not 4 Utdelning från prästlönetillgångar

Församlingen har 1,753 (1,753) andelar i avkastningen från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna. Prästlönetillgångarna är stiftsliknande förmögenheter. Minst 50 % av avkastningen går till församlingar och pastorat som har andelar i avkastningen och resterande går till det inomkyrkliga utjämningssystemet. Andelarna innebär inget inflytande i förvaltningen och går ej heller att överlåta.

Not 5 Erhållna gåvor

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Gåvor redovisade i resultaträkningen</i>		
Församlingskollekt till egen verksamhet	2 184	-
Gåva till församlingens verksamhet	44 476	44 708
	<u>46 660</u>	<u>44 708</u>

Gåvor i form av tjänster:

Församlingens verksamhet bygger till viss del på ideella arbetsinsatser. Totalt har ca 63 (40) personer varit engagerade i olika delar av verksamheten på ideell basis.

Enligt församlingens uppskattning omfattar gåvan ca 1 950 timmars arbete under räkenskapsåret.

Föregående år erhöles gåvor motsvarande 716 timmars arbete.

Not 6 Erhållna bidrag

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Bidrag redovisade i resultaträkningen</i>		
Kyrkoantikvarisk ersättning	854 467	131 484
Övriga bidrag från stiftet	8 000	-
Arbetsmarknadsbidrag	342 174	-
Övriga bidrag	7 197	4 131
	<u>1 211 838</u>	<u>135 615</u>

Not 7 Nettoomsättning

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Gravskötselintäkter	372 171	358 438
Hysesintäkter	30 480	26 400
Deltagaravgifter	5 112	12 825
Intäkter från näringsverksamhet, arrendeintäkter	1 209 524	1 905 551
Övriga intäkter	604 390	525 021
	<u>2 221 677</u>	<u>2 828 235</u>
Summa		

Not 8 Personal

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Medelantalet anställda</i>		
Kvinnor	19	18
Män	10	13
	<u>—</u>	<u>—</u>
Totalt medelantal anställda	<u>29</u>	<u>31</u>
I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22 750 kr (22 400 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.		
<i>Könsfördelningen i kyrkorådet och bland ledande befattningshavare</i>		
<u>Antal kyrkorådsledamöter på balansdagen</u>		
Kvinnor	6	5
Män	4	5
	<u>—</u>	<u>—</u>
Totalt	<u>10</u>	<u>10</u>
<u>Antal ledande befattningshavare på balansdagen</u>		
Kvinnor	2	1
Män	1	-
	<u>—</u>	<u>—</u>
Totalt	<u>3</u>	<u>1</u>
<i>Löner, arvoden och andra ersättningar</i>		
Ledamöter i kyrkoråd samt kyrkoherde	781 287	769 791
Anställda	10 321 612	10 694 954
	<u>—</u>	<u>—</u>
	<u>11 102 899</u>	<u>11 464 745</u>
Arvoden till förtroendevalda i kyrkofullmäktige, kyrkorådet, församlingsrådet m.fl. organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.		
<i>Arbetsmarknadsbidrag (uppgift lämnas endast om det är ett väsentligt belopp)</i>		
Under året erhållet arbetsmarknadsbidrag	342 174	468 329

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Ersättning till ordförande i kyrkoråd</i>		
Till ordförande i kyrkorådet har ersättning utgått med	31 217	26 388
<i>Pensionskostnader och andra avgifter</i>		
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	693 155	750 702
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	3 806 075	3 923 307
	<u>4 499 230</u>	<u>4 674 009</u>

Församlingen har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 9 Resultat från finansiella investeringar

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<u>Resultat från finansiella anläggningstillgångar</u>		
Utdelning	49 336	-
Realisationsresultat vid försäljning	-	-23 892
Summa	<u>49 336</u>	<u>-23 892</u>
<u>Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter</u>		
Räntor	-89	7 926
Utdelning	-	25 726
Summa	<u>-89</u>	<u>33 652</u>

Not 10 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Ingående balans	316 280	185 389
Utgifter under året	324 049	130 891
Under året färdigställda tillgångar	-316 280	-
Utgående redovisat värde	324 049	316 280

Pågående nyanläggning i ingående balans avser Dagglåpan som är ett kvarter avsett för gravsättning av kistor, samt installation av ett styrsystem för automatisk värmereglering. Anläggningarna är färdigställda under 2018. Under året har utgifter för projektering mm tillkommit för den kommande nybyggnationen av en kanslibyggnad vid Hammarö kyrka. Kanslibyggnaden beräknas färdigställas under 2020.

Not 11 Byggnader och mark

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärde	28 352 876	28 243 763
Inköp	651 906	109 113
Omklassificeringar	-2 310 000	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	26 694 782	28 352 876
Ingående bidrag	-2 310 000	-2 310 000
Omklassificeringar	2 310 000	-
Utgående ackumulerade bidrag	0	-2 310 000
Netto anskaffningsvärde	26 694 782	26 042 876
Ingående avskrivningar	-19 958 820	-19 261 599
Årets avskrivningar	-589 474	-697 221
Utgående ackumulerade avskrivningar	-20 548 294	-19 958 820
Utgående redovisat värde	6 146 488	6 084 056

Not 12 Inventarier, verktyg och installationer

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärde	9 292 320	8 974 254
Inköp	431 842	396 066
Försäljningar och utrangeringar	-163 621	-78 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	9 560 541	9 292 320
Netto anskaffningsvärde	9 560 541	9 292 320
Ingående avskrivningar	-7 103 365	-6 677 292
Försäljningar och utrangeringar	163 621	53 300
Årets avskrivningar	-511 146	-479 373
Utgående ackumulerade avskrivningar	-7 450 890	-7 103 365
Utgående redovisat värde	<u>2 109 651</u>	<u>2 188 955</u>

Not 13 Värdepappersinnehav

Värdepappersinnehav (tkr)	Anskaffnings- värde	Bokfört Marknadsvärde värde	bokslutsdag
<u>Långfristiga värdepappersinnehav</u>			
Noterade aktiefonder	3 202 (2 871)	3 202 (2 871)	3 491 (3 172)
Noterade räntebärande värdepapper	5 942 (4 923)	5 942 (4 923)	5 926 (6 274)
Onoterade långfristiga placeringar	125 (125)	125 (125)	125 (125)
	9 269 (7 719)	9 269 (7 719)	9542 (8 285)

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav		
Ingående anskaffningsvärden	7 919 482	3 717 648
Investeringar under året	1 349 336	4 201 834
	<u>9 268 818</u>	<u>7 919 482</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden		
	<u>9 268 818</u>	<u>7 919 482</u>
Utgående redovisat värde		

Not 14 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 4 727 tkr (2 870 tkr) behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 15 Gravskötselskuld

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Långfristig gravskötselskuld		
Begravningsverksamhetens åtaganden	8 475	8 475
Församlingsverksamhetens åtaganden	75 521	120 793
(Serviceverksamhet)	<u>83 996</u>	<u>129 268</u>
 Kortfristig gravskötselskuld		
Församlingens åtaganden	30 987	6 486
(Serviceverksamhet)	<u>30 987</u>	<u>6 486</u>
 Andel av gravskötselskulden som förfaller senare än 5 år efter balansdagen		
Begravningsverksamhetens åtaganden	8 475	8 475
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	34 726	32 962
	<u>43 201</u>	<u>41 437</u>

Skötselåtaganden påbörjade före år 2000 utgör begravningsverksamhet medan åtaganden påbörjade från år 2000 utgör kyrklig verksamhet (serviceverksamhet).

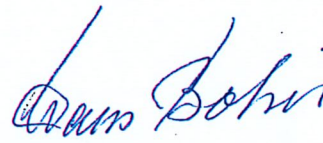
Not 16 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Efter räkenskapsårets utgång har församlingens ekonomichef avslutat sin anställning och församlingen köper därför tjänster från Karlstads stifts servicebyrå. Rekrytering av ersättare till ekonomichefen pågår.

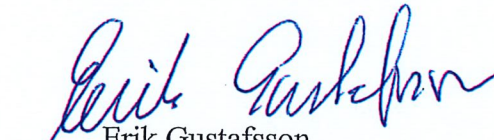
Församlingen har låtit utföra en värdering av Kyrkans holmar för att kunna använda dem som säkerhet för upptagande av lån inför uppförande av ny kanslibyggnad vid Hammarö kyrka. Värderingen gav ett marknadsvärde på 34 mkr.

Hammarö 2019-04-23

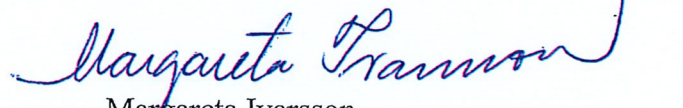

Ann-Charlotte Eskel
Ordförande

Hans Bolin

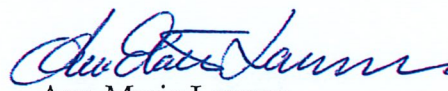

Agneta Gottlow-Pettersson

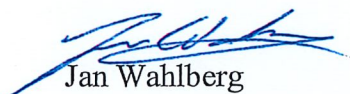

Erik Gustafsson

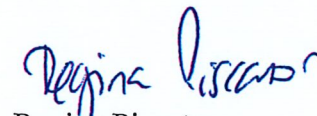

Jan Åke Hager

Margareta Ivarsson

Mikaela Jansson

Ann-Marie Larsson

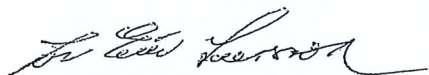

Jan Wahlberg

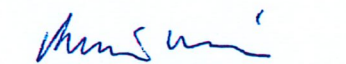

Regina Piscator
Kyrkoherde

Vår revisionsberättelse har lämnats 2019- 0423 .

Elin Kock
Auktoriserad revisor

Ewy Engström

Jan-Erik Svensson

Anna-Karin Wincentsson

